

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

19 december 2005

SAMENWERKINGSAKKOORD

**tussen de Federale Wetgevende Kamers,
de parlementen van de Gemeenschappen en de parlementen van de Gewesten
ter uitvoering van het Protocol betreffende de toepassing
van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid
gehecht aan het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa,
geparafeerd te Brussel op 19 december 2005**

**Samenwerkingsakkoord tussen de Federale
Wetgevende Kamers, de parlementen van de Gemeenschappen en
de parlementen van de Gewesten ter uitvoering van het Protocol
betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en
evenredigheid gehecht aan het Verdrag tot vaststelling van een
Grondwet voor Europa**

Gelet op het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa, in het bijzonder op artikel I – 11, 3°, van het ontwerp van Grondwet;

Gelet op het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid;

Gelet op de unilaterale verklaring nr. 49 van het Koninkrijk België inzake de nationale parlementen bij de aan de Europese Grondwet gehechte protocollen waarin België verduidelijkt dat, overeenkomstig zijn grondwettelijk recht, zowel de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat van het Federaal Parlement als de parlementaire vergaderingen van de Gemeenschappen en Gewesten, in functie van de bevoegdheden die de Unie uitoefent, optreden als componenten van het nationaal parlementair stelsel of als kamers van het nationaal Parlement;

Gelet op de noodzaak om tot een samenwerking te komen tussen de parlementen van de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten om duidelijke regels vast te leggen over de wijze waarop zij uitvoering zullen geven aan de bepalingen van de Europese Grondwet en het bijhorende protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid;

Gelet op artikel 92*bis*, §§ 1 en 4*bis*, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;

Gelet op artikel 55*bis*, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap;

Partijen

De Kamer van volksvertegenwoordigers, vertegenwoordigd door de heer Herman De Croo, voorzitter,

De Senaat, vertegenwoordigd door mevrouw Anne-Marie Lizin, voorzitter,

Het Vlaams Parlement, vertegenwoordigd door de heer Norbert De Batselier, voorzitter,

Het Parlement van de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de heer Jean-François Istasse, voorzitter,

Het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door de heer Louis Siquet, voorzitter,

Het Parlement van het Waalse Gewest, vertegenwoordigd door de heer José Happart, voorzitter,

Het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door de heer Eric Tomas, voorzitter,

De Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door de heer Christos Doulkeridis, voorzitter,

Komen overeen wat volgt:

Definities

Voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder

- parlementen : de federale wetgevende kamers, de parlementen van de Gemeenschappen en de Gewesten en de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ;
- de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees: de voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Vlaams Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, het Parlement van het Waalse Gewest, het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- stem : de parlementaire bezwaarstem bedoeld in artikel 7 van het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid;
- stemmentotaal: de twee bezwaarstemmen waarover elk nationaal parlementair stelsel overeenkomstig artikel 7 van het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid beschikt;
- taalregime: met het oog op de stemmentoewijzing inzake ontwerpen van Europese wetgevingshandeling die uitsluitend betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen en/of de Gewesten worden de parlementen in 4 taalregimes ingedeeld, met name het Nederlandse taalregime (Vlaams Parlement), het Franse taalregime (Parlement van de Franse Gemeenschap, Waals Parlement, Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie), het Duitse taalregime (Parlement van de Duitstalige Gemeenschap) en het tweetalig taalregime (Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie);

- periode van zes weken: de periode van zes weken bedoeld in artikel 6 van het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid; deze periode gaat in wanneer het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen is toegezonden in alle officiële talen van de Europese Unie;
- IPEX-gegevensbank: de elektronische gegevensbank bestemd voor de uitwisseling van informatie en standpunten tussen de nationale parlementen over Europese aangelegenheden (*Interparliamentary EU Information Exchange*).

Algemene bepaling

De parlementen erkennen de unilaterale Verklaring nr. 49 van België zonder enig voorbehoud en leven ze na in een geest van federale loyaliteit.

Informatiedoorstroming vanuit de instellingen van de Europese Unie naar de parlementen

De parlementen moeten de EU-documenten rechtstreeks van de EU-instellingen ontvangen. Het secretariaat van de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees zal daartoe de nodige contactpunten van alle Belgische gemeenschaps- en gewestparlementen meedelen aan de EU-instellingen, evenals aan de beheerder van de IPEX-gegevensbank.

Betwistingen over de bevoegdheidsverdeling

De parlementen die van oordeel zijn dat een ontwerp van Europese regelgeving aangelegenheden regelt die tot hun bevoegdheid behoren, melden dat binnen twee weken na het begin van de periode van zes weken aan de andere parlementen.

Een parlement kan binnen een termijn van een week vanaf de ontvangst van deze mededeling de bevoegdheid van een ander parlement betwisten. In dat geval raadpleegt het parlement dat de bevoegdheid betwist de Raad van State.

Het deelt zijn met redenen omklede adviesaanvraag onmiddellijk mee aan de andere parlementen. De Raad van State brengt een advies uit binnen een termijn van 5 dagen.⁽¹⁾

Het betrokken parlement deelt het advies van de Raad van State onmiddellijk mee aan de andere parlementen.

Indien na het advies van de Raad van State een betwisting blijft bestaan over de respectieve bevoegdheid van de parlementen, wordt de betwisting voorgelegd aan de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees.

⁽¹⁾ Dit vereist een wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, waarvoor de Senaat het initiatief zal nemen. Het advies moet steeds in de drie landstalen worden uitgebracht.

Bepaling van de standpunten van de parlementen

De parlementen die van oordeel zijn dat het subsidiariteitsbeginsel is geschonden, delen hun gemotiveerd advies uiterlijk de laatste dag van de vijfde week van de periode van zes weken mee aan de andere parlementen en aan het secretariaat van de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees.

Het secretariaat van de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees voegt de verschillende gemotiveerde adviezen samen tot een enig stuk, waarin de identiteit en het standpunt van elk parlement duidelijk tot uiting komen.

De stemmentoewijzing (zie Bijlage)

Wanneer één bevoegd parlement een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedeelt, wordt één stem uitgebracht.

Wanneer meer dan één bevoegd parlement een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedeelt, wordt het stemmentotaal berekend conform het derde, vierde en vijfde lid.

Inzake ontwerpen van Europese wetgevingshandeling die exclusief betrekking hebben op de bevoegdheden van de Federale Staat, worden twee stemmen uitgebracht wanneer zowel de Kamer van volksvertegenwoordigers als de Senaat een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedelen.

Inzake ontwerpen van Europese wetgevingshandeling die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Federale Staat enerzijds, en de bevoegdheden van de Gemeenschappen/of de Gewesten anderzijds, worden twee stemmen uitgebracht wanneer minstens één federale kamer en één gemeenschaps- of gewestparlement een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedelen.

Inzake ontwerpen van Europese wetgevingshandeling die uitsluitend betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen en/of Gewesten, worden twee stemmen uitgebracht wanneer minstens twee bevoegde parlementen die tot een verschillend taalregime behoren een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedelen.

Wanneer de onderzochte ontwerpen van Europese wetgevingshandeling aangelegenheden regelen die tot de exclusieve bevoegdheid behoren van één parlement, kan dit parlement de twee stemmen uitbrengen.

Mededeling van de adviezen en de stemmen van de parlementen aan de Europese instellingen

Het secretariaat van de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees deelt het stuk waarin de gemotiveerde adviezen van de parlementen zijn gebundeld, en het stemgedrag van de parlementen vastgesteld volgens de hiervoor bepaalde regels, mee aan de andere parlementen en aan de betrokken EU-instellingen.

Beroep bij het Hof van Justitie van de Europese Unie wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel door een Europese wetgevingshandeling

Het parlement dat een beroep wenst aan te tekenen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 8 van het protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, meldt dat aan de andere parlementen.

De andere parlementen kunnen de bevoegdheid van het betrokken parlement betwisten binnen een termijn van een week vanaf de ontvangst van deze mededeling. In geval van betwisting raadpleegt het parlement dat de bevoegdheid betwist de Raad van State.

Het deelt zijn met redenen omklede adviesaanvraag onmiddellijk mee aan de andere parlementen. De Raad van State brengt een advies uit binnen een termijn van vijf dagen.⁽²⁾

Het betrokken parlement deelt het advies van de Raad van State onmiddellijk mee aan de andere parlementen.

Indien na het advies van de Raad van State een betwisting blijft bestaan over de respectieve bevoegdheid van de parlementen, wordt de betwisting voorgelegd aan de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees.

Het verzoek om een beroep in te leiden wordt meegedeeld aan het secretariaat van de Conferentie van de zeven parlementaire assemblees. Het beroep wordt ingeleid zodra één bevoegd parlement dat vraagt.⁽³⁾

⁽²⁾ Zie voetnoot 1.

⁽³⁾ Artikel 8 van het protocol bepaalt dat het beroep wordt ingesteld door een lidstaat of door een lidstaat overeenkomstig zijn rechtsorde namens zijn nationaal parlement of een kamer ervan wordt toegezonden. Bijgevolg moet worden onderzocht of wat wordt voorgesteld een wetswijziging vereist.

Inwerkingtreding

Dit samenwerkingsakkoord treedt in werking op de dag waarop het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa in werking treedt.

Overgangsbepaling

In afwachting van de inwerkingtreding van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa, nemen de parlementen nu reeds de nodige maatregelen om de controle op de naleving van het subsidiariteitsbeginsel (en de informatie-uitwisseling hieromtrent) te organiseren.

Opgesteld in 8 exemplaren - Geparafeerd te Brussel, 19 december 2005

Herman De Croo
Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers
Président de la Chambre des représentants

Norbert De Batselier
Voorzitter van het Vlaams Parlement

Louis Siquet
Präsident des Parlaments der Deutschsprachigen Gemeinschaft

Eric Tomas
Président du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Voorzitter van het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Anne-Marie Lizin
Présidente du Sénat
Voorzitter van de Senaat

Jean-François Istasse
Président du Parlement de la Communauté française

José Happart
Président du Parlement wallon

Christos Doukeridis
Président de l'Assemblée de la Commission communautaire française

BIJLAGE

BIJLAGE

Toelichting stemmentoewijzing

De parlementen die een gemotiveerd subsidiariteitsadvies formuleren, dienen dit in bij het Secretariaat van de Conferentie van de voorzitters van de parlementaire assemblees.

Het Secretariaat bepaalt vervolgens het stemmenaantal in functie van de oorsprong van de ontvangen subsidiariteitsadviezen.

Onderstaande voorbeelden, illustreren de procedure inzake stemmentoewijzing.

A. Inzake ontwerpen van Europese wetgevingshandeling die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Federale Staat enerzijds, en de bevoegdheden van de Gemeenschappen/of de Gewesten anderzijds, worden twee stemmen uitgebracht wanneer minstens één federale kamer en één gemeenschaps- of gewestparlement een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedelen.

Vb. : Indien de Kamer van volksvertegenwoordigers en het PCF een subsidiariteitsadvies indienen, dan worden twee stemmen uitgebracht.
Indien het PW en het PDG een subsidiariteitsadvies indienen, dan wordt slechts één stem uitgebracht.

B. Inzake ontwerpen van Europese wetgevingshandeling die uitsluitend betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen en/of Gewesten, worden twee stemmen uitgebracht wanneer minstens twee bevoegde parlementen die tot een verschillend taalregime behoren een gemotiveerd subsidiariteitsadvies meedelen.

Bij de stemmentoewijzing wordt hiernavolgende tabel toegepast.

Deze garandeert dat de twee stemmen slechts kunnen worden ingezet door parlementen uit minstens twee verschillende taalregimes.

	Vlaams Parlement	Franstalige parlementen (PCF/PW/ACCF)	Brusselse Parlementen (BP/VEGEDECO)	Parlament Deutsche Gemeinschaft
Vlaams Parlement	1	2	2	2
Franstalige parlementen (PCF/PW/ACCF)	2	1	2	2
Brusselse Parlementen (BP/VEGEDECO)	2	2	1	2
Parlament Deutsche Gemeinschaft	2	2	2	1

De tabel moet als volgt gelezen worden bij wijze van voorbeeld :

- indien het Brussels Parlement en een Franstalig parlement (bvb. PCF) een subsidiariteitsadvies indienen, dan worden twee stemmen uitgebracht ;
- indien het Vlaams Parlement een subsidiariteitsadvies indient m.b.t. gemeenschapsaangelegenheden zowel als m.b.t. gewestaangelegenheden, dan wordt slechts één stem uitgebracht ;
- indien het PCF en het PW een subsidiariteitsadvies indienen, dan wordt slechts één stem uitgebracht ;
- indien de ACCF en het Vlaams Parlement een subsidiariteitsadvies uitbrengen, dan worden twee stemmen uitgebracht ;
- indien het PDG en het PCF een subsidiariteitsadvies indienen, dan worden twee stemmen uitgebracht.

Algemeen :

Ook al worden de mogelijkheden tot het uitbrengen van stemmen beperkt tot één stem per taalregime, dan verhindert dit niet dat elk parlement binnen een taalregime een gemotiveerd subsidiariteitsadvies formuleert en meedeelt.

19.12.2005